Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Zmiana społeczna i socjologia ruchów społecznych - wykład (Wykład), PG_00176583						
Kierunek studiów	Socjologia (O)						
Data rozpoczęcia studiów	październik 2027 r.		Rok akademicki realizacji przedmiotu	2027/2028			
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie		Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki			
Forma studiów	stacjonarne		Sposób realizacji	na uczelni			
Rok studiów	1		Język wykładowy	polski			
Semestr studiów	2		Liczba punktów ECTS	2.0			
Profil kształcenia	ogólnoakademicki		Forma zaliczenia	egzamin			
Jednostka prowadząca							
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot		dr Grzegorz Piotrowski				
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu						
Formy zajęć	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						
Aktywność studenta i liczba godzin pracy	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów		Udział w konsultacjach	Praca własna studenta		RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30		0.0	20.0		50
Cel przedmiotu	Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom wiedzy należącej do kanonu światowych badań nad zmianą społeczną, głównie w zakresie teorii rozwoju oraz przemian wartości, jak również umiejętności korzystana z tej wiedzy do rozumienia zjawisk w różnych dziedzinach życia. Ponadto studenci zapoznają się z podstawami socjologii ruchów społecznych i najważniejszymi trendami, jakie pojawiły się w dyscyplinie w ostatnich latach						

Efekty uczenia się przedmiotu	Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
	[SOCL3_W08] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu charakter i kierunki najważniejszych zmian w zakresie struktur i instytucji społecznych oraz ich elementów, ma wiedzę o przyczynach, przebiegu i konsekwencjach tych zmian w skali mikro- i makrospołecznej oraz w skali globalnej.	posiada wiedzę o najbardziej istotnych dla współczesnych społeczeństw procesach zmian kultur, struktur i instytucji, ich elementach, przyczynach, przebiegu, skali, konsekwencjach	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_W02] Ma zaawansowaną wiedzę o różnych rodzajach struktur społecznych i instytucji takich jak państwo, naród, klasy i warstwy społeczne, grupa etniczna, społeczność lokalna, grupa społeczna, rodzina, partia polityczna, przedsiębiorstwo, zna różnice w zasadach funkcjonowania organizacji społecznych, publicznych i komercyjnych.	zna pojęcie struktur społecznych i instytucji oraz struktur kulturowych, ich wzory występujące w różnych społeczeństwach oraz ogólne reguły ich wyłaniania się i przemiany	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U01] Potrafi interpretować zjawiska społeczne wykorzystując pojęcia z zakresu socjologii i wyobraźnię socjologiczną.	Student ma umiejętność samodzielnego identyfikowania typów zmiany w badanej i obserwowanej rzeczywistości oraz umiejętność posługiwania się zdobytą wiedzą do oceny zachodzących zjawisk.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U02] Potrafi wykorzystać wiedzę teoretyczną z zakresu różnych nurtów socjologii i pozyskiwać dane do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych.	potrafi zauważyć i interpretować istotne dla życia społecznego zjawiska przemian wymiaru instytucjonalnego i kulturowego wykorzystuje teorię do analizy procesów i zjawisk zmiany społecznej i działań aktorów społecznych	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U03] Potrafi analizować przyczyny i przebieg procesów i zjawisk społecznych.	rozumie i analizuje zjawiska przemian w różnych obszarach życia społecznego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_U08] Potrafi analizować aktualne zjawiska społeczne w kontekście wiedzy o mechanizmach działania człowieka, oddziaływania grupy na jednostkę, oraz procesów zmian, jakim podlega społeczeństwo polskie, społeczeństwa Europy i świata.	rozumie i analizuje przyczyny i przebieg procesów zmian społecznych rozumie i analizuje zjawiska przemian w różnych obszarach życia społecznego	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
	[SOCL3_K04] Jest gotów uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności.	potrafi pod kierunkiem prowadzącego uzupełniać i doskonalić własną wiedzę i umiejętności w odniesieniu do istotnych problemów społecznych, które generują procesy zmian, a także w odniesieniu do problemów badawczych.	[SK4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu	1. Pojęcie zmiany społecznej. 2. Epoka osiowa. 3. Zmiany wartości we wczesnej nowożytności. 4. Początki teorii modernizacji u Talcotta Parsonsa. Zmienne wzoru. 5. Klasyczna teoria modernizacji. 6. Nowe teorie modernizacji i ich krytyka. 7. Teorie zależności i neomarksizm. 8. Teoria systemu światowego Wallersteina i globalizacja. 9. Zmiana pozycji społecznej kobiet w społeczeństwach nowoczesnych. 10. teoria przyspieszenia społecznego Hartmuta Rosy . 11. Stare i nowe ruchy społeczne w perspektywie porównawczej. 12. Nieposłuszeństwo obywatelskie. 13. Wartości postmaterialistyczne. 14. Transformacja w Europie środkowo-wschodniej po roku 1989. 15. Scenariusze zmian wartości i stylów życia w perspektywie długo- i krótkookresowej.
Wymagania wstępne i dodatkowe	Promocja na drugi semestr studiów.
Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się	

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
egzamin pisemny	50.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	Cagnilia i Carmin -Badania organizacji ruchów społecznych Buelcher -Teorie nowych ruchów społecznych Mandes -Ruchy społeczne w Polsce Podemski -PROCES DE-DEMOKRATYZACJI SYSTEMU POLITYCZNEGO A DEMOKRATYZACYJNE RUCHY SPOŁECZNE A. Skorupka -Demokratyzacjąświata według Samuela Huntingtona Sowa -Od pierwszejsolidarności do IV Rzeczpospolitej Kubik -Polityka kontestacji, protest, ruchy społeczne: logika rozwoju teorii
	Uzupełniająca lista lektur	Ulrich Beck, Społeczeństo ryzyka. W drodze do innej nowoczesności, Warszawa 2002. U. Beck, A. Giddens, S. Lash, Modernizacja refleksyjna, Warszawa 2009 Robert Bellah i in., Skłonności serca. Indywidualizm i zaangazowanie po amerykańsku, Warszawa 2007.
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Zmiany demograficzne i ekonomiczne po II wojnie światowej zakwestionowały prymat pracy i kapitału jako podłoża konfliktu na rzecz nowych osi konfliktu. Wymień co najmniej dwie płaszczyzny na których opierają się nowe konflikty. Jak nazywa się problem sformułowany przez Olsona w 1963 o irracjonalności działania zbiorowego: ruchy społeczne tworzą dobra, które są wspólne dla wszystkich, podczas gdy koszty porażek ponoszone są przez pojedyncze jednostki uczestniczące w ruchu (np. wszyscy korzystają z ograniczenia spalin itd.), więc niema nic racjonalnego w angażowanie się w tworzenie dóbr zbiorowych?	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.